

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AYLIK BÜLTENİ
OCAK 2024

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

İÇİNDEKİLER

İç Ticaret Alanında Yürürlüğe Giren Düzenlemeler	3
İç Ticaret Alanında Gerçekleştirilen Etkinlikler/Faaliyetler	6
İç Ticaret Verileri	9
MERSİS ve Şirketlere İlişkin Veriler	9
Oda ve Borsalara İlişkin Veriler	11
Sebze ve Meyve Ticaretine İlişkin Veriler	12
Lisanslı Depoculuk Sistemine İlişkin Veriler	14
Perakende Ticarete İlişkin Veriler	15
Elektronik Ticarete İlişkin Veriler	18
Sektörel Ticarete İlişkin Veriler	20

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

2024 YILI OCAK AYINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN DÜZENLEMELER

- ❖ Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
(<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230201-1.htm>)
- ❖ Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik
(<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/12/20231214-2.htm>)

Tedarik Zincirinde Haksız Ticari Uygulamalar Yasaklandı

1 Şubat 2023 tarihli ve 32091 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7435 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’da değişik yapılmış ve üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerde taraflardan birinin diğer tarafın ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan faaliyetler, haksız ticari uygulama olarak tanımlanarak yasaklanmıştır. Yine, söz konusu yasal düzenlemenin uygulanmasını gösterir Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik’te değişiklik yapılarak 14.12.2023 tarihli ve 32399 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu kapsamda:

-Taraflardan birinin herhangi bir gerçek veya tüzel kişiden mal veya hizmet teminine zorlanması,

- Kampanya maliyetinin, kampanyalı satış yapmak istemeyen tarafa yansıtılması,

-Tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde ticari ilişkinin koşullarının, yazılı veya elektronik ortamda yapılan sözleşmeyle belirlenmemesi,

-Karşı tarafın aleyhine tek taraflı değişiklik yapma yetkisi veren veya açık ve anlaşılır olmayan hükümlere sözleşmede yer verilmesi,

-Ürün talebini doğrudan etkileyen herhangi bir hizmet verilmediği veya verilen hizmetin türüne ve hizmet bedelinin tutar ya da oranına sözleşmede yer verilmediği halde prim ve bedel alınması,

-Karşı tarafın kusurundan kaynaklanan durumlar hariç, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine yönelik siparişlerin, ürünün teslim tarihinden önceki otuz gün içinde iptal edilmesi ve bu ürünlerin tesliminden veya mülkiyetinin devrinden sonra bozulma ya da zayı olma gibi maliyetlerin karşı tarafa yansıtılması,

yasaklanarak idari para cezasına bağlanmıştır.

2024 YILI OCAK AYINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN DÜZENLEMELER

- ❖ Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
(<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/02/20230201-1.htm>)
- ❖ Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik
(<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/12/20231214-2.htm>)

Tarım ve gıda ürünlerinin konu olduğu ticari ilişkilerde azami ödeme süreleri yeniden belirlendi

Yine, aynı Kanun ve Yönetmelik değişikliği ile üretim tarihinden itibaren 30 gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleri için azami ödeme süresi kural olarak 45 gün, alacaklı ölçeğinin daha küçük olduğu durumlarda ise 30 gün olarak belirlenmiştir. Yine, diğer tarım ve gıda ürünlerinde alacaklı ölçeğinin daha küçük olduğu durumlarda azami ödeme süresi 60 günle sınırlandırılmıştır.

Bakanlığımıza bazı zincir marketlere glütensiz, laktozsuz ve benzeri ürünleri raflarında bulundurma yükümlülüğü getirme yetkisi verildi

Yönetmelik değişikliği ile glütensiz, laktozsuz, düşük proteinli ve benzeri özelliklere sahip gıda ürünlerine ilişkin arzın artırılması ve talebin karşılanmasını desteklemek, bu sayede, tıbbi beslenme tedavisi gerektiren hastalıklara sahip bireylerin anılan ürünlere ulaşımını kolaylaştırmak ve toplumun bu ürünlere ilişkin bilincini artırmak maksatlarıyla; Bakanlığa, esas işletme konusu hızlı tüketim mallarının satışı ve şube sayısı 200'den fazla olan zincir mağazalara, 250 m² fazla satış alanına sahip şubelerinde uygulanmak üzere, tıbbi beslenme tedavisi gerektiren hastalıklara yönelik gıda ürünü satış yükümlülüğü getirme yetkisi verilmiştir.

2024 YILI OCAK AYINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN DÜZENLEMELER

- ❖ 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu Maddesinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ
(<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/12/20231220-2.htm>)

Hal Hakem Heyetlerine Yapılacak Başvurularda 2024 Yılı Parasal Sınırı Belirlendi

20 Aralık 2023 tarihli ve 32405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu Maddesinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ ile sebze ve meyve ticaretinde üreticiler ile meslek mensupları arasında veya meslek mensuplarının kendi aralarında 5957 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan uyuşmazlıklara çözüm bulmak amacıyla, ticaret il müdürlükleri bünyesinde oluşturulan hal hakem heyetlerine yapılacak başvurulara ilişkin parasal sınır, 01.01.2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 616.278,55 TL olarak tespit edilmiştir.

Hal hakem heyetleri parasal sınırı, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere yeniden değerlendirilme oranında arttırılmaktadır. Söz konusu parasal sınırın altında bulunan uyuşmazlıklarda hal hakem heyetlerine başvuru zorunlu olup bu uyuşmazlıklarda heyetin vereceği kararlar ilam hükmündedir. Bununla birlikte, bu sınırın üstündeki uyuşmazlıklarda da hal hakem heyetine başvuru mümkün olup heyetin vereceği kararlar asliye ticaret mahkemelerinde delil olarak ileri sürülebilmektedir.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

2024 YILI OCAK AYINDA ETKİNLİKLER/FAALİYETLER

- ❖ Genel Müdürümüz Sayın Adem BAŞAR “İstanbul Coğrafi İşaretler Zirvesi”ne katılım sağladı
- ❖ Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu 35. toplantısını gerçekleştirdi
- ❖ Konut Sektöründe Akademik Merkezi İdare STK Buluşma Çalıştayı’na katılım sağlandı

Genel Müdürümüz Sayın Adem BAŞAR “İstanbul Coğrafi İşaretler Zirvesi”ne katılım sağladı

Metro Türkiye tarafından bu yıl 4 üncüsü düzenlenen “İstanbul Coğrafi İşaretler Zirvesi”ne Genel Müdürümüz Sayın Adem BAŞAR konuşmacı olarak katılım sağladı. Konuşmasında, coğrafi işaretli ürünlerin ticaretimizdeki önemini vurgularken coğrafi işaretli olmasa dahi yöresel ürünlerin raflarda yer almasının önemine dikkat çekti.

Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu 35. toplantısını gerçekleştirdi

19 Ocak 2024 tarihinde gerçekleştirilen 2024/1 sayılı Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Toplantısında; fahiş fiyat artışı ve stokçuluk yaptığı tespit edilen işletmelere toplam 103.160.995 TL idari para cezası uygulanması kararı alındı.

Konut Sektöründe Akademik Merkezi İdare STK Buluşma Çalıştayı’na katılım sağlandı

13-14 Ocak 2024 tarihlerinde Ankara’da gerçekleşen ve Ankara Tüm Emlakçılar Meslek Esnaf Odası, Kırıkkale Üniversitesi ile Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinin ortaklaşa düzenlediği “Konut Sektöründe Akademik Merkezi İdare STK Buluşma Çalıştayı”na Genel Müdürümüz Sayın Adem BAŞAR ile Genel Müdürlüğümüz personeli katılım sağladı. Anılan Çalıştay’da, Genel Müdürlüğümüz personeline, Taşınmaz Ticareti Hakkında Yönetmeliğe ilişkin gerekli bilgilendirmelerde bulunulmuştur. Bununla birlikte Çalıştay’da, emlak sektörünün talepleri ve bu taleplere ilişkin çözüm önerileri ele alındı.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

2024 YILI OCAK AYINDA ETKİNLİKLER/FAALİYETLER

- ❖ Otomotiv Ticaret Meclisi toplantısına katılım sağlandı
- ❖ Ulusal Süt Çalıştayına katılım sağlandı

Otomotiv Ticaret Meclisi toplantısına katılım sağlandı

Genel Müdürlüğümüz Motorlu Kara Taşıtı Ticareti Dairesi Başkanı Özgür KARACAOĞLU, 25 Ocak 2024 tarihinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Otomotiv Ticaret Meclisi toplantısına katıldı. Otomotiv sektöründe yaşanan güncel gelişmelerin ele alındığı toplantıda Özgür KARACAOĞLU tarafından otomotiv sektörüne yönelik Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar konusunda bilgi verildi.

Ulusal Çiğ Süt Çalıştayına katılım sağlandı

Genel Müdürlüğümüz Lisanslı Depoculuk Dairesi Başkanı Bahar EMRE, Ulusal Süt Konseyi ile Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü iş birliği ile 19-21 Ocak 2024 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilen Ulusal Süt Çalıştayına katıldı. Süt sanayicileri, süt üreticileri, perakende sektörü ve ilgili kamu kurumları başta olmak üzere birçok paydaşı bir araya getiren Çalıştay'da sürdürülebilir üretimden üretim maliyetlerine, piyasa istikrarı ile iç ve dış ticarete kadar geniş bir yelpazede sektöre ilişkin sorunlar ele alındı.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

2024 YILI OCAK AYINDA ETKİNLİKLER/FAALİYETLER

- ❖ Haksız fiyat denetimlerine aralıksız devam edildi
- ❖ Bakanlığımızca 2024 Yılı Ocak ayında lisanslı depoculuk alanında toplam 14 izin verildi
- ❖ Bakanlığımızca 2024 Yılı Ocak ayında otomotiv, taşınmaz ve kuyum ticaretinde faaliyet gösteren 1.779 işletmeye yetki belgesi verildi

Haksız fiyat denetimlerine aralıksız devam edildi

81 ilde ticaret il müdürlükleri tarafından, 2024 yılı Ocak ayında 4.695 firma ve 37.761 ürün haksız fiyat artışları kapsamında denetlendi.

Bakanlığımızca 2024 Yılı Ocak ayında lisanslı depoculuk alanında toplam 14 izin verildi

2024 yılı Ocak ayında; 14 şirkete kuruluş izni, 2 şirkete ise faaliyet izni verilmiştir. Bunun yanı sıra, 1 referans yetkili sınıflandırıcı ile 1 yetkili sınıflandırıcıya faaliyet izni verilmiştir.

Bakanlığımızca 2024 Yılı Ocak ayında otomotiv, taşınmaz ve kuyum ticaretinde faaliyet gösteren 1.779 işletmeye yetki belgesi verildi

2024 yılı Ocak ayında; otomotiv sektöründe 553, emlak sektöründe 1.137, kuyum sektöründe 89 işletmeye yetki belgesi verilmiştir.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

İÇ TİCARET VERİLERİ

MERSİS VE ŞİRKETLERE İLİŞKİN VERİLER

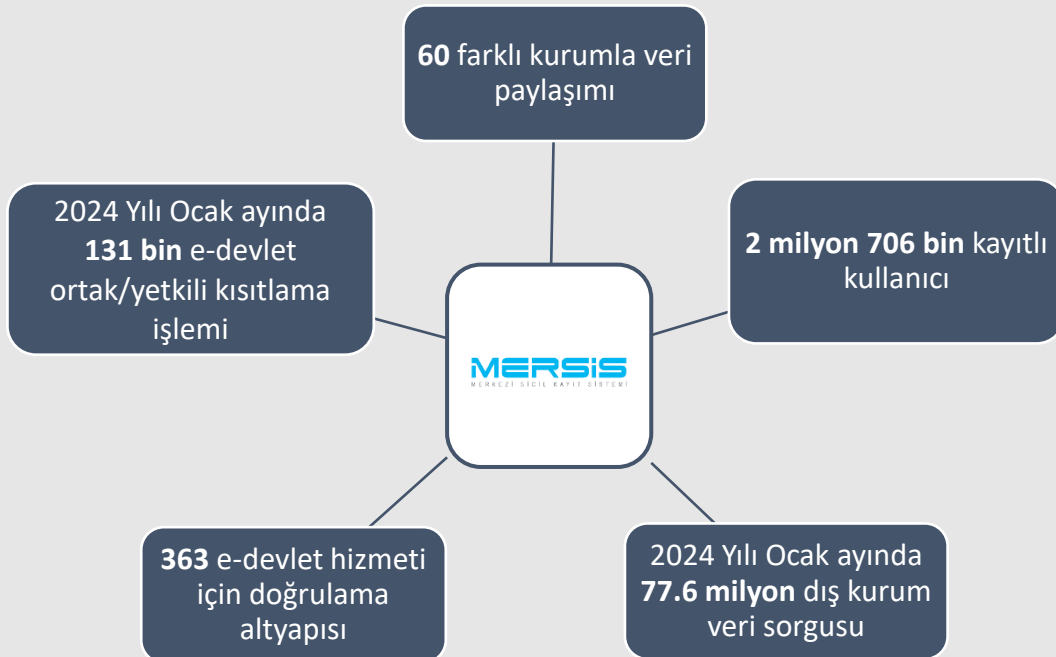
Toplam Aktif Ticari İşletmeler

Tür	Sayı
Anonim Şirket	205.823
Limited Şirket	1.246.266
Kollektif Şirket	11.143
Komandit Şirket	1.992
Kooperatif	47.799
Ticari İşletme	616.141
Şube	273.749
Donatma İştiraki	0
TOPLAM	2.402.913

Kaynak: MERSİS

2024 Yılı Ocak Ayında Kurulan-Kapanan Şirket, İşletme ve Şube

Tür	Kurulan	Kapanan
Anonim Şirket	1.205	209
Limited Şirket	9.958	1.429
Kollektif Şirket	2	5
Komandit Şirket	0	0
Kooperatif	237	68
Ticari İşletme	1.625	2.335
Şube	2.458	1.164
Donatma İştiraki	0	0
TOPLAM	15.485	5.210

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

BAKANLIK İZNİNE TABİ İŞLEMLERE İLİŞKİN VERİLER

2024 Yılı Ocak Ayında Verilen Kuruluş İzni Verileri

2024 Yılı Ocak Ayında Verilen Esas Sözleşme Değişikliği İzni Verileri

Holding	15	Holding	15
Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Şirketler	3	Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Şirketler	18
Yetkili Müessese (Döviz)	7	Yetkili Müessese (Döviz)	7
Bağımsız Denetim Şirketi	1	Bağımsız Denetim Şirketi	4
Teknopark	1	Serbest Bölge Yönetici Şirketi	2
		Banka	1
		Sigorta Şirketi	3
		Varlık Yönetim Şirketi	1
TOPLAM	27	TOPLAM	51

Kayıtlı Sermaye Sistemine İlişkin İzinler

1

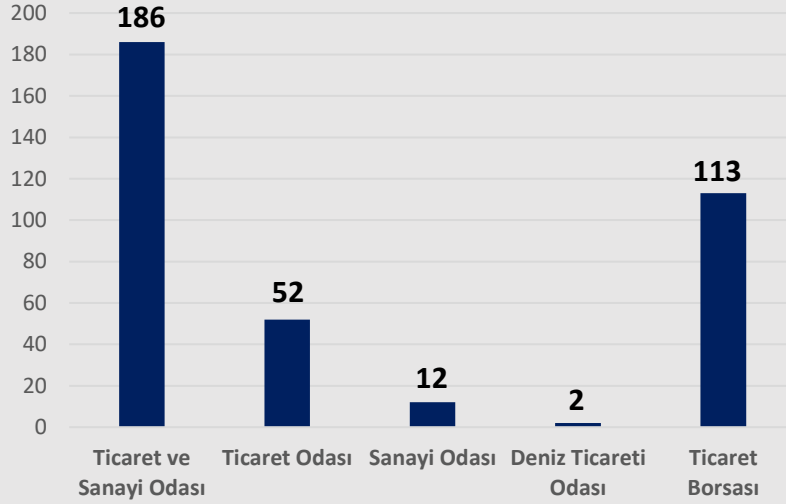

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

ODA VE BORSALARA İLİŞKİN VERİLER

Oda/Borsa Sayısı

Ülkemizde 186 ticaret ve sanayi odası, 52 ticaret odası, 12 sanayi odası, 2 deniz ticaret odası ve 113 ticaret borsası olmak üzere toplam 365 oda ve borsa faaliyet göstermektedir.

Bu kuruluşlar, tabloda da yer aldığı üzere 2 milyonun üzerinde tacir ve sanayici üyesine çeşitli hizmetler sunmakta olup ayrıca üyelerinin ihtiyaçlarını karşılamak, menfaatlerini korumak ve geliştirmek amacıyla yasal mevzuatlar çerçevesinde birçok faaliyette bulunmaktadır.

ODA/BORSA TÜRÜ	ÜYE SAYISI
Ticaret ve Sanayi Odası	717.161
Ticaret Odası	1.320.234
Sanayi Odası	60.820
Deniz Ticareti Odası	12.235
Ticaret Borsası	77.900
TOPLAM	2.188.350

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

HAL KAYIT SİSTEMİ KULLANICI VERİLERİ

KULLANICI VERİLERİ			
Kayıtlı Sıfat	Sayısı (Adet)	Kayıtlı Sıfat	Sayısı (Adet)
Pazarcı	16.977	Sanayici	829
Üretici	13.979	İthalat	931
Tüccar (Hal Dışı)	8.819	Lokanta	445
Tüccar (Hal İçi)	5.340	Otel	100
Komisyoncu	3.439	Yemek Fabrikası	98
Manav	4.273	Yurt	35
Market	2.982	Hastane	9
İhracat	5.833	İmalatçı	51
Depo/Tas. Ve Amb.	1.843	E-Market	10
Üretici Örgütü	811		
Gerçek Kişi: 45.355	Tüzel Kişi: 15.518	Toplam Sıfat	66.804

Kaynak: HKS

HAL KAYIT SİSTEMİ BİLDİRİM SAYILARI

BİLDİRİM SAYILARI			
Yıllar İtibarıyla Bildirim Sayıları		2024 Yılı Aylar İtibarıyla Bildirim Sayıları	
2012	8.536.518	Ocak	18.146.969
2013	15.550.873	Şubat	
2014	84.275.984	Mart	
2015	128.440.722	Nisan	
2016	142.924.300	Mayıs	
2017	149.751.865	Haziran	
2018	160.351.713	Temmuz	
2019	164.214.728	Ağustos	
2020	182.081.285	Eylül	
2021	193.069.354	Ekim	
2022	209.276.186	Kasım	
2023	207.564.159	Aralık	

Kaynak: HKS

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

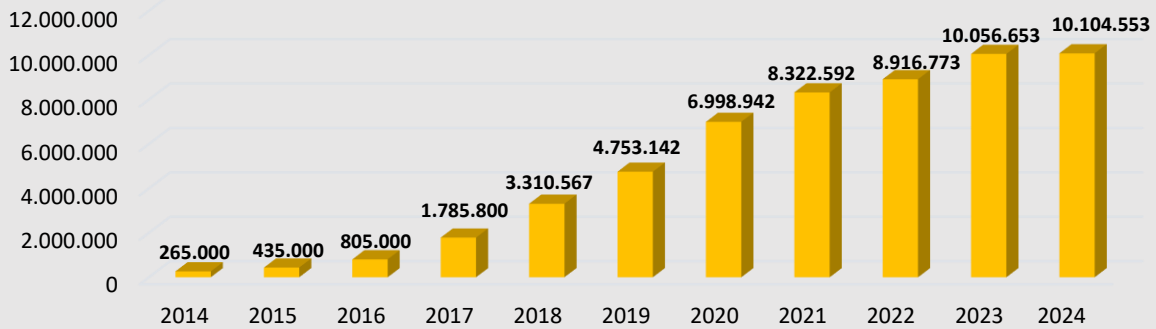
LİSANSLI DEPOCULUK SİSTEMİNE İLİŞKİN VERİLER

LİSANSLI DEPOCULUĞA İLİŞKİN TEMEL İSTATİSTİKİ VERİLER	
Lisans Verilen Lisanslı Depo İşletmesi	189
Bulunduğu İl ve Tesis Sayısı	45 İl - 265 Tesis
Lisans Kapasitesi (Aktif)	10.1 Milyon Ton
Kuruluş İzni Alan ve Lisans Verilen Toplam Lisanslı Depo İşletmesi	434
Kuruluş İzni Kapasitesi	24.1 Milyon Ton
Yetkili Sınıflandırıcı Laboratuvarlar	33
Referans Yetkili Sınıflandırıcı	5
Sistemde Yer Alan Ürünler	Hububat, baklagiller, yağlı tohumlar, pamuk, fındık, zeytin, kuru kayısı, Antep fıstığı
Sistemde Henüz Yer Almayan Ürünler	Zeytinyağı, kuru üzüm, süt ürünleri
TÜRİB İşlem Hacmi	185.5 Milyar TL

Kaynak: TÜRİB, MKK

YILLAR İTİBARIYLA LİSANSLI DEPO KAPASİTESİ

Lisanslı Depo Kapasitesi

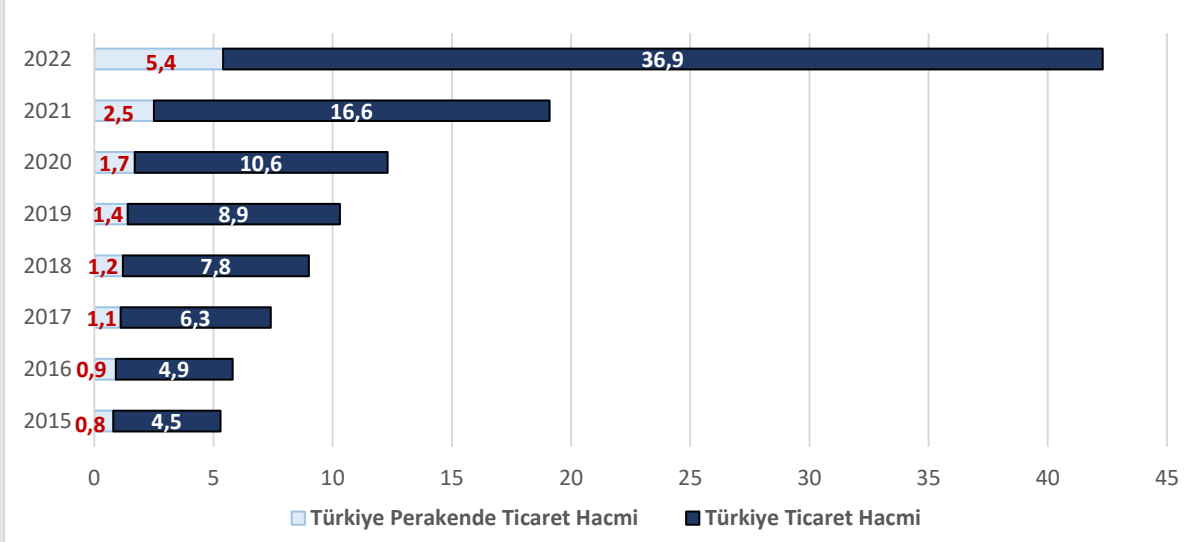
Kaynak: TÜRİB, MKK

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

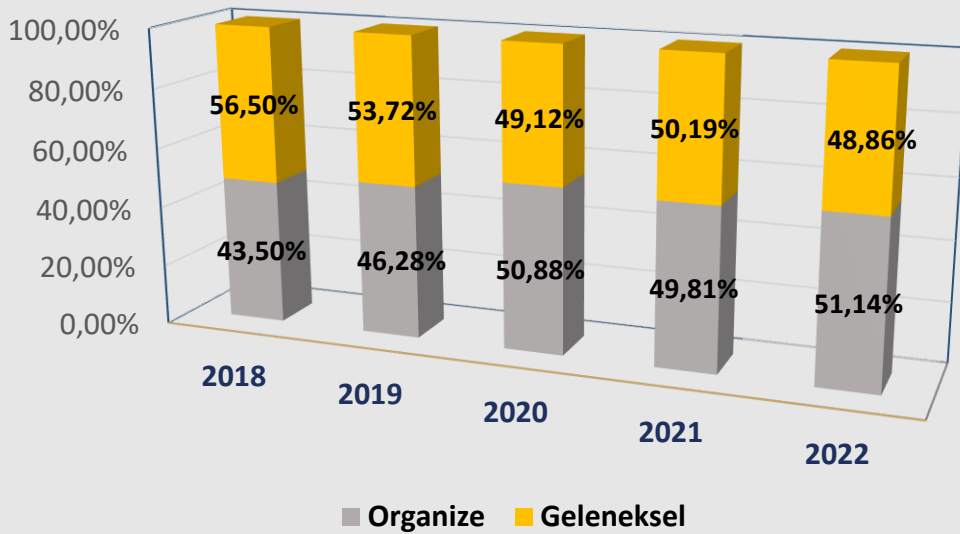
PERAKENDE TİCARETE İLİŞKİN VERİLER

TÜRKİYE TİCARET HACMİ ve PERAKENDE TİCARET HACMİ (Milyar TL)

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE GIDA PERAKENDECİLİĞİNDE GELENEKSEL VE ORGANİZE KANALLARI PAYLARI

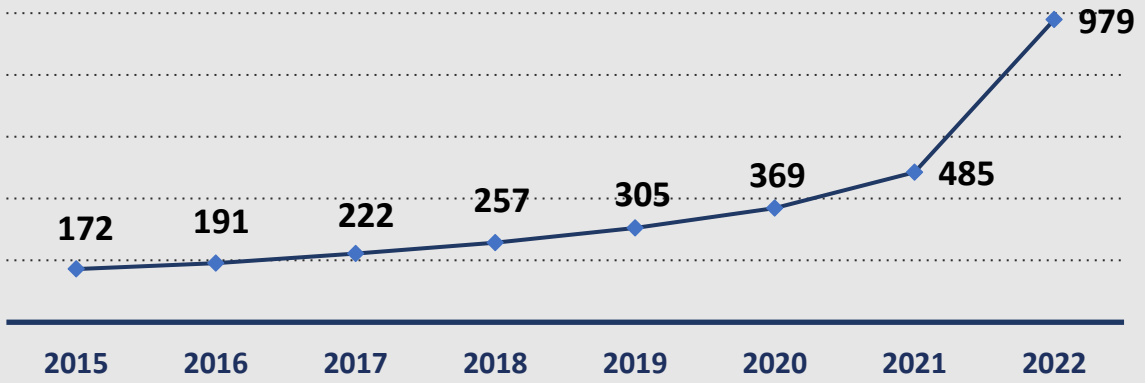
Kaynak: TÜİK, GİB

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

TÜRKİYE GIDA PERAKENDECİLİĞİ CİROLARI (MİLYAR TL)

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE'DE PERAKENDE İŞLETME, ÜRETİCİ VE TEDARİKÇİ SAYILARI İLE CİROLARI (2022)

Türkiye Geneli İşletme Sayısı: 3.784.760
Türkiye Geneli İşletme Cirosu: 36,9 Trilyon TL

İŞLETME TÜRÜ	SAYI	ORAN (%)	CİRO (Trilyon TL)	ORAN (%)
Perakende İşletme	1.613.475	42,64	5,4	14,80
Üretici	437.624	11,56	9,6	25,88
Tedarikçi	314.979	8,32	11,1	30,08
TOPLAM	2.366.078	62,52	26,1	70,76

Kaynak: TÜİK

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

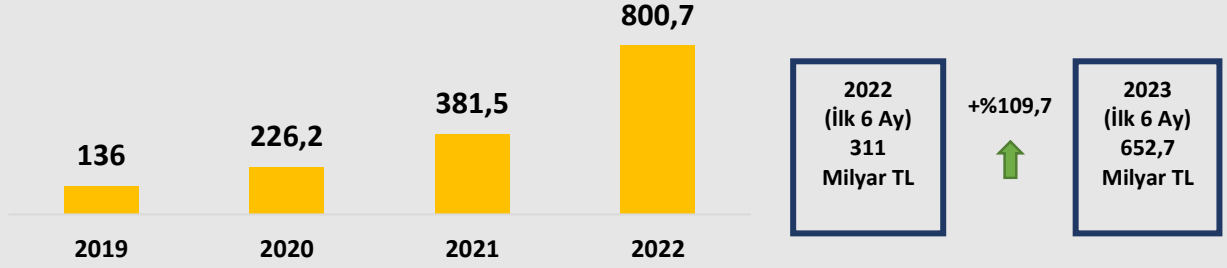
İNDİRİM YAPILACAK ÜRÜN / HİZMET GRUBU	FİRMA SAYISI	ŞUBE SAYISI
AKSESUAR	23	23
AMBALAJ	3	3
BEYAZ EŞYA-MOBİLYA-EV TEKSTİLİ	260	6.840
EĞİTİM-KIRTASIYE	11	11
GIDA	353	42.388
GİYİM- AYAKKABI	106	4.342
HİZMET (OTEL, OTOMOTİV YEDEK PARÇA, SİGORTACILIK VE DİĞER)	149	181
İNŞAAT-YAPI MALZEMELERİ	112	511
KOZMETİK	15	1.303
PETROL	6	6
TEKNOLOJİ	9	211
TOPLAM	1.047	55.819

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

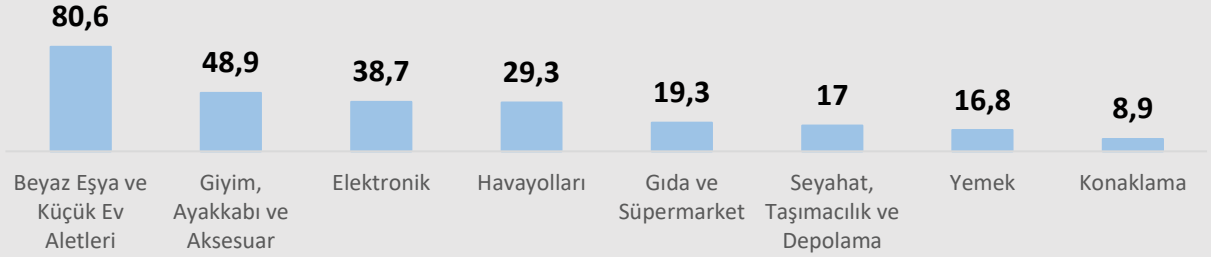
ELEKTRONİK TİCARETE İLİŞKİN VERİLER

Yıllara Göre E-Ticaret Hacmi (Milyar TL)

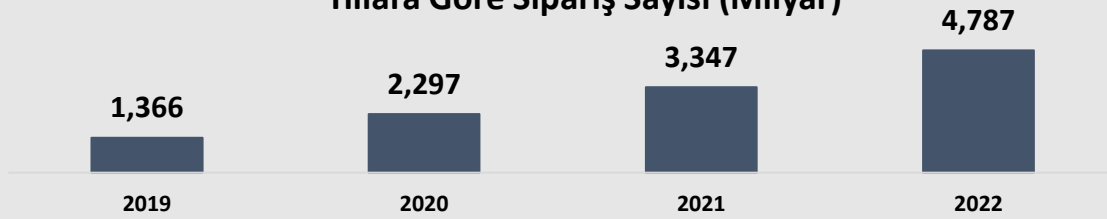
Kaynak: ETBİS

E-Ticaret Hacminin Sektörlere Göre Dağılımı (Milyar TL)

Kaynak: ETBİS

Yıllara Göre Sipariş Sayısı (Milyar)

Kaynak: ETBİS

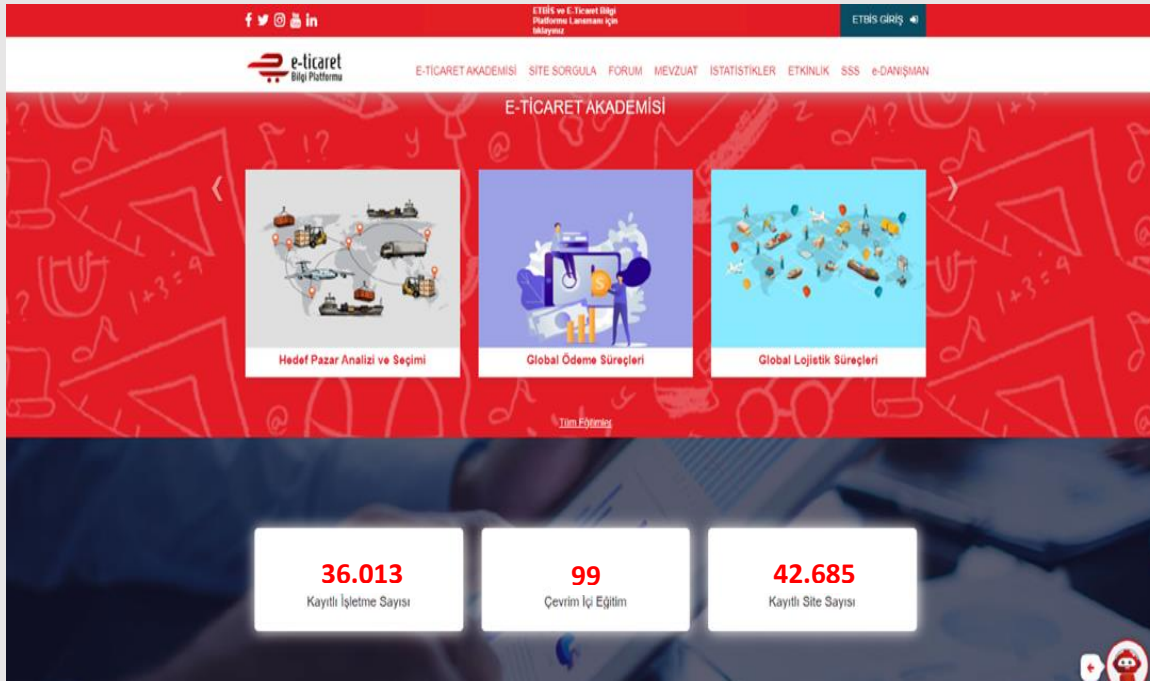
İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

ELEKTRONİK TİCARET BİLGİ SİSTEMİ (ETBİS)

ETBİS'e Kayıtlı İşletme Sayısı	36.013
ETBİS'e Kayıtlı Site Sayısı	42.685

Kaynak: ETBİS

TİCARİ ELEKTRONİK İLETİ ŞİKÂyet SİSTEMİ (TİSS)

TİSS Üzerinden Alınan Toplam Şikâyet Sayısı	871.522
---	---------

Kaynak: TİSS

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYLIK BÜLTENİ

SEKTÖREL TİCARETE İLİŞKİN VERİLER

İKİNCİ EL MOTORLU KARA TAŞITI TİCARETİ (GALERİCİLİK)

Yetki Belgesi Sayısı	
2024 Ocak	553
Toplam	33.925

Kaynak: İETTS

TAŞINMAZ TİCARETİ (EMLAKÇILIK)

Yetki Belgesi Sayısı	
2024 Ocak	1.137
Toplam	58.686

Kaynak: TTBS

KUYUM TİCARETİ (KUYUMCULUK)

Yetki Belgesi Sayısı	
2024 Ocak	89
Toplam	9.788

Kaynak: KTBS

